

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Гонтар М. Н., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
Горулько Я. О., Самолисова О. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	27
Гринченко К. Е., Абасалієва О. М. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	28
Грицасенко К. М., Скорбач Т. В. ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТРАДИЦІЙ У СКЛАДНІ ВОЄННІ ЧАСИ.....	29
Дума А. Б., Фоміна Л. В. ДЕПРЕСІЯ Й ТРИВОГА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	31
Жара А. С., Скорбач Т. В. МЕДИЧНІ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	32
Жукович І. І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	34
Заболотна І. І. ЗАГРОЗИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	35
Заболотна М. Ю., Скорбач Т. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	36
Ісмаїлова А., Скорбач Т. В. ПСИХОСОМАТИЧНІ ХВОРОБИ.....	38
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С., Подзігун Л. В. АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	39
Коваленко Н. І. ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	40

Враховуючи різний рівень володіння іноземцями мовою, україністи застосовують персоналізовані методи, щоб кожен студент міг досягти максимального успіху. Для ефективної комунікації мовники ретельно обирають спосіб подачі матеріалу, щоб інокомуніканти мали змогу легко засвоїти нову для них інформацію. І це включає в себе не лише мову, а й використання відеопрезентацій та інших візуальних і мультимедійних ресурсів. Викладачі залучають студентів до активної участі через чати, відеоконференції, опитування, що допомагає підтримувати увагу та сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Зараз викладачі намагаються бути більш обізнаними з культурними відмінностями країн студентів та врахувати їх у комунікації, щоб створити комфортне середовище для їхнього навчання та спілкування.

Використовуючи онлайн-платформи для забезпечення доступу студентам до матеріалів, оцінок та зворотного зв'язку, викладачі мають чітко планувати навчальний процес. Кожне заняття має бути структурованим і зрозумілим для студентів. Викладач також повинен бути готовий допомогти студентам у разі технічних проблем з онлайн-платформами або обладнанням. А для цього сам педагог має бути навчений у плані технічної грамотності. У нашому університеті кожен рік проводяться постійнодіючі семінари-тренінги з пошуку методичних, навчальних або інноваційних рішень, курси щодо стандартів комп'ютерної грамотності для викладачів.

Оскільки онлайн-навчання постійно розвивається, викладачі мають бути готові до освоєння нових інструментів та методик, які можуть підвищити ефективність навчального процесу.

Загалом, роль викладача-мовника в онлайн-навчанні іноземних студентів полягає в тому, щоб не лише передавати знання, але й сприяти розвитку мовних і культурних компетенцій студентів, забезпечуючи комфортне і продуктивне навчальне середовище.

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Гонтар М. Н., Скорбач Т. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Війна є не лише фізичним, але й психологічним випробуванням для всіх учасників, оскільки завдає значних фізичних руйнувань, але не менш руйнівний її вплив на психіку людей. Багато військових і цивільних осіб піддаються тривалим психологічним стресам. Для солдатів це може проявлятися у вигляді дисоціацій, коли людина втрачає зв'язок з реальністю, або ж у формі посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Цивільні особи, що живуть в зоні конфлікту, часто відчувають постійний страх, тривогу та гіркоту, що може тривати навіть після закінчення бойових дій.

Стресові події, такі як бомбардування, бойові дії та насильство, призводять до постійного стану тривоги. Люди можуть бути в стані підвищеної готовності до небезпеки, що виснажує їхню психіку. Систематичний страх за своє життя та життя близьких, а також постійне психологічне навантаження можуть викликати серйозні емоційні розлади, такі як тривога, депресія і навіть суїцидальні думки. Цей стан особливо загострюється, якщо відсутній чіткий план дій або підтримка з боку держави та соціуму.

Психологічний стан цивільного населення під час війни часто залишається поза увагою.

Під час війни акцент часто ставиться на військових і на фронті, тоді як психологічні проблеми цивільних осіб ігноруються. Це може призвести до серйозних наслідків, таких як збільшення випадків депресії, алкогольної або наркотичної залежності. Багато людей намагаються впоратися самотійно, що лише погіршує їхнє самопочуття. Як результат, можуть виникнути проблеми з роботою, соціальними зв'язками та фізичним здоров'ям.

Емоційна підтримка також можлива через групову терапію для солдатів.

Групові терапії є ефективним методом для солдатів, які переживають травми після бойових дій. Учасники групи можуть відкрито обговорювати свої переживання, слухати один одного та підбадьорювати. Це не лише зменшує відчуття самотності, але й відкриває можливості для навчання нових стратегій подолання стресу. Групові заняття допомагають також у відновленні командного духу та співпраці між солдатами.

Діти, які переживають військові конфлікти, потребують особливої уваги, оскільки вони стають свідками воєнних дій, тому й схильні до отримання серйозних психологічних травм. Вони можуть страждати від нічних жахів, тривожності та депресії, а також мати труднощі в навчанні. З їхнім емоційним благополуччям слід працювати через спеціально розроблені програми психотерапії, які враховують їхні потреби. Важливо, щоб дитячі переживання могли знайти вихід у безпечному й підтримуючому середовищі.

Відчуженість та ізоляція також є частими супутниками війни, адже війна викликає в людей відчуття відчуженості та соціальної ізоляції через стрес й емоційний тягар. Багато людей можуть почуватися відірваними від друзів, громади чи навіть своєї культури. Цей стан може призвести до серйозних психічних проблем, таких як депресія, і навіть суїцидальні думки, особливо якщо людина вважає себе незрозумілою або безцінною для оточуючих. Створення підтримуючих мереж і програм соціальної інтеграції може допомогти подолати ці відчуття.

Усі вище зазначені чинники вказують на те, що війна охоплює набагато ширше коло людських переживань, ніж лише фізичні бойові дії. Необхідно звертати особливу увагу на психологічний стан людей, підтримувати їх і забезпечувати психічну допомогу, аби полегшити наслідки військових конфліктів.